

um vikuna eru teir úti og venja. Basse, Lesko og Físi eru teir fyrstu hundarnir, sum læra til føroyskan politihund.

Sosíalurn var fyrri viku síðan úti við hundum og politistum í venjing. Í illveðrinum beittu teir hundarnar at leita eftir einum og øðrum á hagalenda.

Eina ferð um vikuna eru teir úti og venja, og higaril hevar Gunnar Ladegaard staðið fyrri hesi venjing. Hann hevur arbeitt við politihundum seinastu 13 árin, og hann hevur sjálvsagt politihund sjálvar. Gunnar Ladegaard hevur prógv í at útbýgva hundar og hundaførarar.

Harrin má duga

Tað eru ikki bara hundarnir, sum skulu læra sínar arbeid. Fortreytin fyrri, at ein hundur kann gera sínar arbeid til litar, er at hundaførarin dugir sínar uppgávu.

Bæði Gunnar Ladegaard og hinir tríggir politistarir ganga høgt upp í arbeid at venja hundarnar. Og teir hava fullt átti á hundunum, sum eru úvaldir sjefarar. Teir eru eisini úvaldir á tann hátt, at teir skulu hóska saman við harra sínum.

Í hálvtíðanna ár hava teir vant minst eina ferð um vikuna frá Vinstu Karsten Andersen við Basse, Zacharias Eiríksson við Físi og Petur Vidger Hansen við Lesko. Gunnar Ladegaard hevur vant teir seks

Teir eru keyptir úr Danmark, og Gunnar var við at at velja teir ú. Eingin vandi er fyrri, at hundunum bagir nakad, tí teir vórðu kannadur væl og virðiliga, áðrenn teir vórðu góðtiknir.

Sjefarin er eitt serligt hundslag, sum alid skal hava ein harra at geva greið bók. Hundurin er fullkomiliga í valdinum hjá harra, sum so eisini má duga at brúka hundin. Ger ein slíkur hundur nakad mistak, er gald við harra, sum, siga politistarir.

Teir tríggir politihundarnir eru sera ymiskir bæði av bygningi og av lyndi. Men teir eru allir góðir, og Gunnar Ladegaard ívast ikki í, at teir fara at arbeida væl saman. Tí tað er eisini ein partur av skulanum hjá hundunum.

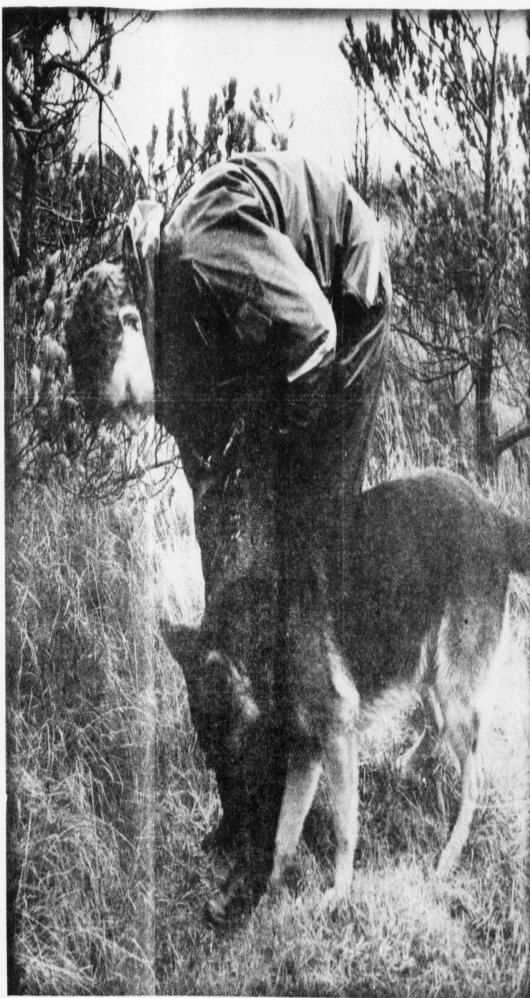
Læra at leita

Ein politihundur í Danmarkar t.d. skal duga at leita í skógum og í stórhým. Her er hagi, og hundurin skal duga at fara út utan at elta seyð. Og tað kann hundurin læra.

Í venjingini tveittu politistarir ynskar lútr út, og hundarnir vórðu so beittir at leita. Teir funnu eisini tey flestu lyktatýsini, eina tasku og annad, sum lagt varð út til hundarnar at finna. Teir tevja, at hesir lútr eru fremmandir í umhvørvinum.

Tá hundar duga sínar arbeid kunnu teir vera hentir at hava heldur politist, til at leita eftir fólk, sum eru vilst ella burturblív. Tað kunnu vera fóti, at tyttar ikki kann fara at leita, at tað er mjóki ella í aðrar málur ringi sjóni.

Orð: Randi Jacobsen
Myndir: Kalmar Lindenskov

Hundurin kemur eftir til Karsten við lyktunum, hann hevur funnið uppi í einum træ. Karsten vakkar hundinum fyrri avrikið, tí hundurin má fáa at vita, at hann hevur gjørt sínar arbeid væl

Petur hevur beitt hundin at leita eftir nokrum, og Lesko heldur avstað

Hundurin er tætt knýtur at politistinum, sum alid hevur hundin hjá sær. Hver hundur kann bara hava ein harra

Fyrirbyrging

Men tað hevur eisini eitt annað endamá at hava politihundar, halda politistarir. Tað er fyrirbyrging í sær sjálvum, at fólk vita um hundarnar, sum av og eru at siggja í býnum saman við harra sínum.

Teir tríggir hundarnir eru sum nevnt við harra sínum til arbeid, og teir koma við heimafur hvønn dag. Politistarir hava alid hundarnar hjá sær og verða roknaðir uppi familjuni.

Tevja fótaspor

Nóg fólk halda, at fyrri at koma senda hund út at leita eftir fólk, má hundurin hava teyð okkurt klædnaglag e.a. hjá tí, sum leitað verður eftir. Tað er ikki so. Fær hundurin eitt stað at byrja, kann hann teyja fótasporini, hvagar tey ganga, og soleiðis kann hann finna fram til fólk. Hundurin kann nýstast til at leita eftir lutum, sum eru blivnir burtur, og eisini til at leita eftir hask, kokain o.l. um tað skal vera.

Ríggar væl við øðrum

Eingir trupuleikar eru av at hava hesi stóru djórini heima. Ein av politistunum hevur pínubarn, men tey eru ongantíð bangin fyrri, at hundurin ger barninum nakad. Hundurin lest ikki um vón, heldur ikki um

onnur børn koma inn at spæla, tí fyri hundin snýralt seg um at gera tað, harin biður hann um. Sjefarir eru góðir hundar, teir skulu bara venjast rætt, og ein væl vandur sjefari er einki at raðast, sigur Gunnar Ladegaard.

Kunnu læra aðrar

Hann fer nú aftur til Danmark, men hinir politistarir hava lært so nógv, at teir kunnu taka yvir sjávir í venjingini. Og seia aðrar politistarir við hundi við.

Hesir tríggir hundarnir eru allir komnir úr Danmark. Tað var árið heilt einfalt at fáa teir inn í landið, tí hetta kravdi undantakslovi frá Landsdýralækninum, tí hundar mugu ikki innflystast. Og so skuldu hundarnir verða í karantenu.

Lógin forðar

Politistarir halda lógina verða avdala. Tað átt at verð loyvt at flutt inn slíkar hundar, halda teir. Teir ívast í, at nakar vandi kann vera fyri sjúku, tí onnur djór verða innflutt utan nakad, og sjúka kann eisini koma við bæði fólk, mati og øðrum.

Gunnar Ladegaard heldur ikki, at tað av hundum í landinum hevði óki nakad, um loyvt varð at flyta hund inn í landið. Um fólk vilja gálda fyrri at fara niður eftir einum hundi og keypa hann fyrri nakar túnd, hava tey eisini áhuga fyrri hundinum, heldur hann.

Lógin forðar eisini fyrri, at føroysku politistarir kunnu fara burtur á skeið í hundavenjing og fáa tað sama burtur sum starvsfelagarnir í Danmark. Teir koma á skeið við hundi. Føroysku politistarir mugu lata hundin vera eftir í Føroyum.

Onnur at venja

Vit vóna, at okkara hundavenjing kann vekja áhuga millum aðrar hundaeigarar at venja sínar hundar, sigur Gunnar Ladegaard. Aðra staði hava tey venjingar fyrri sivilar hundar, og kappingar verða eisini fyriskipaðar. Og tað er ikki bara fyrri hundar av reinum hundslögum. Hetta er gott fyrri hundarnar, og so er tað stuttligt eisini, sigur Gunnar Ladegaard.

Læra seg føroyskt

Teir tríggir hundarnir Basse, Lesko og Físi læra at arbeida sum politihundar í Føroyum - og eigararnir eru eisini í læru

Tað er ikki tað sama at vera politihundur í Danmark sum í Føroyum. Lendið er øðrvísi, og arbeidssuppgávurnar nakrar aðrar. Á politistunum í Havn starvast tríggir hundar, av teimum politihundslag, í hálvt annað ár hava teir staðið í læru, og tann læran er at virka sum politihundur í Føroyum. Mint eina ferð